

Öregek, gyerekek

A Brüsszeli körút és a Dugonics utca sarkán öregek klubja van. Minden járókelő benézhet az ajtón, ahogy az idő melegszi, sarkig tárják, hiszen a klub belül kicsi, az idős, napfényre vágyó ember sok. Szakoznak, olvasgatnak, vagy csak ülnek, ölben összecusokott kézzel, messze néznek. Legtöbbszörük nagyon egyedül lenne otthonában, a társasáért, meleg ételért, mindegyiküknek megéri, hogy reggeltől estig itt mulassák az időt.

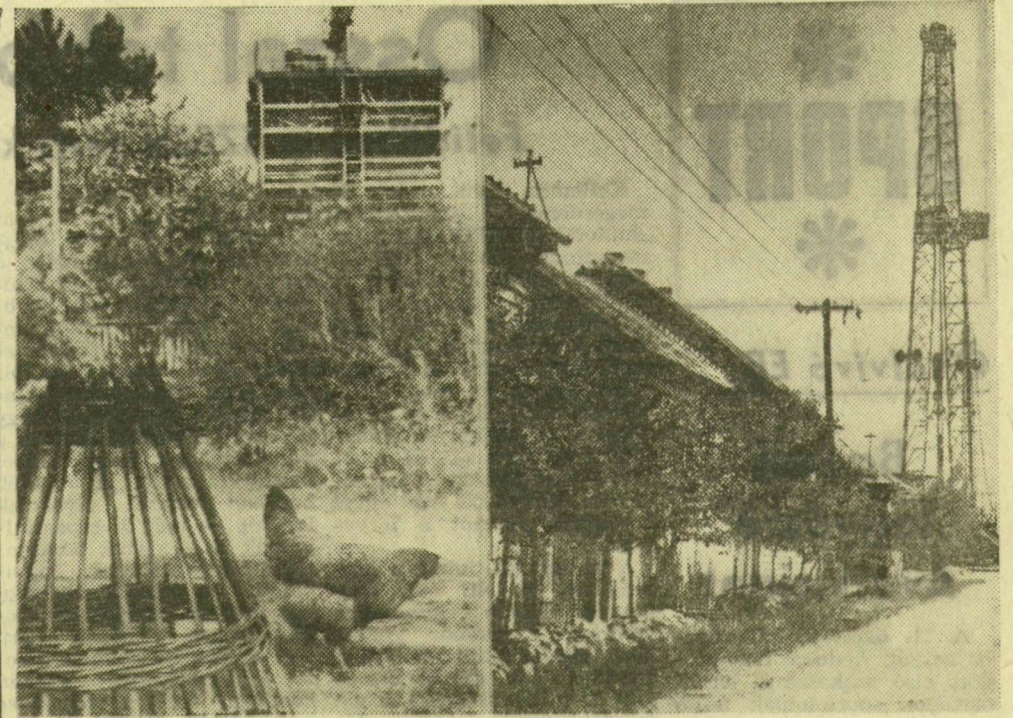
Egyszer-egyszer fiatalos zsbongás hallatszik ki a tereméből, a sok meghatottan motyogott „köszönöm” között friss gyerekhangok halatsznak. Tudni való, hogy ilyenkor valamelyik ünnep köszöntött az öregekre: látogatóik jöttek, a Szilléri sugárúti iskola tanulói. Már hét esztendeje, hogy először kopogtattak virággal,

verssel, dallal, azóta sem feledkeznek meg egyetlen ünnepnapról sem. Viszik a jókedvet, új színeket, szórakozást és kedves ragaszkodásukat az egyhangúan morzsolódó napok közé. Mindig ugyanazok a gyerekek. Pontosabban Tápai Gyulánának, az iskola tanárnőjének mindenkor osztálya. Hét évvel ezelőtt, amikor az öregek klubjának vezetője megkereste az iskolát, ötödikesek osztályfőnöke volt a tanár. Akkor ők vállalták, hogy az úttörőfeladatok közé besorolják ezeket az ünnepi látogatásokat is. A gyerekek tanári segítséggel műsort állítottak össze, megtanulták a verseket, és a taps után átadták a virágokat. Aztán hatodikosok lettek, már jól összeismerkedtek, számolták a napokat az otthonban is, az iskolában is, mikor jön a

következő találkozás. Hetedikben és nyolcadikban teljesen önállóan készítették elő az újabb műsoros délutánokat, és mert a virágára az ünnepekre felszökött, elindultak papírt gyűjteni, hogy legyen mit kivenni a közös kasszából. Végül a nagydiákok elbúcsúztak, de Tápai tanárnő újabb ötödik osztályt kapott. Kezdődhetett elől az ismerkedés. Az idén persze már ők is hetedikesek, 28-an vannak, és minden alkalommal majdhogynem hajba kapnak, ki kerüljön a látogató tíz közé. Hiszen többen nem is férnek be a klubba. Szokás szerint megbeszéljük, mi történt az iskolában két találkozás között, aztán a gyerekek csendben hallgatják, hogyan is volt akkor régen, majd eléneklik az új dalokat, vagy felolvassák a következő részletet a könyvből, pihenjenek a fáradt szemek, ha hallani is lehet a szépet.

A hála általában gyermeknapon lesz látványosabb, ilyenkor az öregek kelnek útra, bekopognak az osztályba, és előszedik a meglepetést, csokoládét, apró ajándékot, szeretetük szimbólumait. De nincs olyan találkozás egy sem, hogy a kölcsönös ragaszkodás jelei — egy mozdulat, egy hangszó, egy kedves pillantás — ne áruklódnának: egészen jól érzik magukat így együtt, az öregek és a gyerekek.

S. E.

Alsóváros tornyai

Alsóváros Szegednek az egyik legősibb települése. Apró, kertes, családi háza, a virágos utcák, a csönd a magyar falvakra emlékeztetik az embert. A Mátyás-templom tornya messzire látszik. Jellegzetes épület a Tisza-malom is. Nemrég a nagyállomás felé közeledő vonat ablakából ezeken kívül nem is tűnt szembe más kimagasló építmény. Megszoktuk. Alsóvárosban nem volt nagyobb üzem, csak a vágóhid, meg a paprikamalomok, a paprikafeldolgozó. Most sincs. Mégis megváltozott a képe. A vágóhid már nem is hasonlít a régre, s emelkedik az új torony, a szalámigyré.

lunk, ennek még jobban örülök. Sokszor elmentem oda, s báméskodtam, hogy fogja a sok ócska épület, hogy nőnek az új falak. Ekkora építkezést én még életemben nem láttam.

Megkérdeztem, mit gondol, mennyibe kerül az egész? Hány forint kell ahhoz, hogy ne érezze többé a zsírszagot, hogy gyönyörködjön az új toronyban? Fogalma sincs. Annyit mondott csak, hogy sokba, nagyon sok millióba jöhet egy ilyen üzem felépíteni, de megéri.

— Miért?
— Mert öröm lehet benne dolgozni. Meg dísz a városnak, híre van. En örülök, hogy megértem ezt az időt, láthatom.

— Milyen torony az ott, kislám? — kérdeztem Lacikát.

— Fűrőrtorony! De nemcsak egy van, hanem több, láttam mindet.

Kis kezével elereszti a kormányt, miközben lábával a földre támaszkodik, s öt-éves fejcskájában emlékeket kutat. Merre is látott ilyet? Apjára sandít, aztán sorolja. Ujjain négyet számol, diadalmasan emeli felém maszatos tenyerét. Ennyi! Aztán elkerékezik. Lehet, hogy a jövő olajmőnkét vitte sebesen a biciklire? Vagy mire felnő, nem tartja már érdekesnek a tornyokat? Ki tudja... Ő mégis másként él majd Alsóvárosban, mint Makra néni. Az ő életében mindig történik valami itt is, ahogy telnek az évek.

A VÁROS SZÉLÉN

— No, nem attól, hogy kiszívják a mélyből az olajat, s beszakad a föld alattunk. Megszoktuk már az olajkitermelést Szeged közelében, sose volt ilyen kényserképzetünk. Azt híresztelték, hogy lebontják a házakat, mert kell a hely az olajosoknak.

Király Imre szavaiból azért kiderül, hogy sokan nem hitték ezt komolyan Alsóvárosban. Mégis, vegyes érzelmekkel tekintettek a fűrőrtornyokra. Ki tudja, hátha...? Az olajmező nagy, szaporodjanak csak a tornyok, kell az. De itt? Itt mi lesz?

— Nem lett semmi. Nyugodtan élünk attól, hogy mifélek is találtak kincset a föld mélyén. Megváltozott a városrészes képe, ennyi az egész. Csinálnak majd vezetékeket, azok elviszik az olajat — talán a gázt is. A fiam még kicsi, de már nagyon érdeklik ezek a tornyok. Lehet, hogy olajbanyász lesz belőle, vagy mérnök. Ha megszereti a tornyokat.

A gyerek, kis kerékpárjának nyergében, vidáman szeli a kanyarokat a csöndes utcában. Apja odaint, ne menjen a sarokig, arra gépkocsi is jöhet, elúti valamit.

Bálint Sándor „Szegedi népi élet” című könyvecskéjében olvashatjuk, hogy: „A XVIII. század folyamán alakult ki Szegednek részben ma is érzékelhető népi jellege, de ugyanakkor városrészek szerint el is különült. Alsóváros ragaszkodik legtovább az ősi hagyományokhoz. Nemigen keveredik más városrészel, kitar a halászat és állattenyésztés mellett, csak háziparral foglalkozik és meghonosítja a paprikát.” Ezek a dolgok természetesen nem a mára értendők. A város iparosodásával Alsóvárosban is egyre több lett a gyári munkás, sokan laknak itt olyan emberek, akik a vasútnál keresik a kenyéret. Nem lettek azonban hűtlenek a mezőgazdasághoz sem. Termelőszövetkezeti tagok, östermelők is vannak szép számmal.

Az új tornyok jelképei is lehetnek a változásnak, aminek tanúi vagyunk Alsóvárosban. Az emberek szemlélete változott az utóbbi évtizedekben. Régmúlt időkben mélyre eresztették a hálót a Tiszában, újabban magasra emelkedtek az igények. Nem eltűnt magasságba, csak a kor szellemének megfelelően.

Főlemeltek tekintetüket az új tornyokra, s várnak azoktól valamit. Egy-egy új boltot a külső peremen is, jobb közlekedést, utakat, melyeken nem ér térdig a sár. Gázt, amivel főzni és fűteni lehet, mert a város szélén most ilyen sincs. Remélnék. Várnak. A türelmük fogyhatatlan, ha a tornyokra néznek. Tudják, elinult valami Alsóvárosban is, jön a folytatás. Megéri még azt az időt, amikor a falvakra már tényleg, kizárólag csöndes, virágos utcáival, gyümölcsfáival, kertes házaival emlékeztet bennünket Alsóváros.

Bálint Ibolya

A biztosítás is fejlődő szolgáltatás

Az utóbbi években a népgazdaság fejlődésével párhuzamosan nőtt a biztosítás jelentősége. Minél nagyobb értékkel gazdálkodnak az állami vállalatok, mezőgazdasági üzemek, korszerű háztartások, annál szélesebb körben kötnék biztosítást. Tehát ez a szolgáltatás is szélesül, fejlődik, lépést tart mindennapi életünkkel. E szolgáltatás lehetőségeiről kaptunk tájékoztatást az Állami Biztosító megyei igazgatójától, Zimonyi Róbert-től.

Csongrád megyében a lakások 64 százaléka biztosított. A CASCO-biztosítások száma a tízezeret meghaladja. A Biztosítási és Öngyelemezési Csoportoknak 120 ezer tagja van, ami azt jelenti, hogy az aktív dolgozók mintegy 70 százaléka ügyfele a megyei igazgatóságnak. Gyakorlatilag Csongrád megye szinte minden családja valamilyen formában köt egy vagy több biztosítást. Ebből következik, hogy az ügyfélforgalom jelentősen emelkedett, és érthető módon az intézménynek minden évben növekvő feladatokat kell elvégezni. Néhány számszerű adat tükrében érzékelhető az a munka, amely elsősorban a lakosság, a közületek, vállalatok és a szövetkezetek szolgáltatásában történik. Tavaly 37 ezer kárbejelentés érkezett az igazgatósághoz, illetve a fiókokhoz. Ebből 16 ezer személyi jellegű, több mint 5 ezer gépjárműbaleseti, 16 ezer egyéb vagyoni jellegű kár volt.

A megyei igazgatóság céljai között szerepel, hogy tovább szélesítsék a nagyobb kockázati körű és korszerű biztosításokat. Az igények emelkednek a biztosítási védelem területén is. Például az év első négy hónapja már 20 százalékos kéresemény-emelkedést hozott. Az áprilisi viharos időjárás nemcsak a mezőgazdaságban, hanem a lakóépületekben is tetemes károkat okozott.

A megyei igazgató arról is tájékoztatott, hogy a szolgáltatás fejlesztése miatt munkaerőhiánnyal küszködnek. Ez a körülmény nehezíti a munkát, de a könnyítési érdekében az ésszerűségi határain belül egyszerűsítik az ügyintézését. Egyszerítették a mintegy 50 ezres állományt kitevő gépi jármű felelősségi biztosítottjainak nyilván tartását és kezelését. Az országos központ nagy teljesít-

ményű számítógépek beszerzését és mielőbbi beállítását tervezi. Mindezek mellett továbbra is építenek a biztosítási dolgozók szorgalmára, szakmai szeretetére, de számítanak az ügyfelek megértő türelmére is.

A megyei igazgatóság fő célkitűzéseire tartozik még, hogy a jövőben a lakossági biztosítások számát mintegy 30 százalékkal növelik. Ezzel párhuzamosan kiterjesztik a meglévő biztosítási formák, módok kockázati körét. Szükség szerint új módokat bevezetésére is sor kerül. Például igények tapasztalhatók a gyalogos-felelősség, a garázdkárok biztosítási védelme, a vihar következményes kárai biztosítása területén.

Kiállítás az akadémiai klubban

Richter Iona Munkácsydíjas grafikus életét, munkásságát a tudomány szolgálatába állította. Meggyőződhetünk arról már a múlt évben is, amikor a Sajtóház művészklubjában láttuk illusztrációját. Lapjaiból most a Magyar Tudományos Akadémia szegedi bizottsága rendezett kiállítást.

Az akvarelleket, könyvoldalakat szemlélve mindannyiunkban felmerül a kérdés: *kell-e, lehet-e gazdagabb, változatosabb birodalom a szemmel nem érzékelhető parányi világnál?* Mikroszkópon keresztül egy sejt absztrakt képek tűnik, Richter Iona grafikáin ezek az „absztrakt képek” sorakoznak. Minden emberi fantáziát túlszárnyaló, valóság-hű, sőt a valóságot szülő, gorúan és pontosan tükröző illusztrációk nemcsak a biológia tudományos művelőinek, az értőknek jelent élményt, de a lakikusok számára is nagyszerű pillanatokot szerez. Eppen azért, hogy az emberi fantáziával szinte befoghatatlan mikrovilágot teszi láthatóvá számunkra. Ezeket a rajzokat, festményeket szemlélve még inkább bizonyosak lehetünk abban, hogy a valósághoz való hűség, a természet, az anyag még és már nem lát-

ható faktora micsoda izgalmas világokat rejt.

Richter Iona azonban többet tesz, mint egyszerűen támaszt. *Illusztrál* a szó nem értelmében. Sok egyedüli választja ki a legtipikusabbat; jellemzője a fegyvellem, a pontosság, az igényesség, a felkészültség. A kiállításon látható *Növénytanulmányok*-sorozata érzelmileg gazdagabb, itt több lehetősége van egyéniségének kibontakoztatására.

T. L.

Tízezer fiatal Szegedre tart

Hat különvonattal, 20 különautóbuszal több mint 10 000 fiatal érkezik majd a IX. szegedi ifjúsági napok eseményeire. A július 25—27-ig tartó programról szerdán tartott sajtótájékoztatót a rendező bizottság. A KISZ, valamint az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda képviselői elmondták, hogy Szeged testvérvárosaiból, a szovjetunióbeli Odesszából, a finnországi Turukuból és a jugoszláviai Szabadkáról várnak ifjúsági küldöttséget, folklóregyütteseket a találkozóra. Az ifjúsági napok politikai rendezvényei, gyűlései, találkozói hazánk felszabadulásának 30. évfordulójá-

— **EZT IS MEGÉRTÜK...**

— Makra Jánosné —, amelyről beszélgettünk. Itt született, élt, s öregedett meg, Alsóvárosban. Míg arcán mély barázdákat szántott az idő, megszámlálhatatlanul sok vonatot látott a Rendező-pályaudvar felé sietni, szívta a nádas tó szagát, hallgatta a nyári estét a békaszereándó. A vágóhídhöz semmi nem fűzi, azt se tudta soha, mi van a falai mögött. Mivége hát a sóhaj, mi lettette föl éppen most az érdeklődést az idős, apró kis asszonyban.

— Idáig hozta a szél a zsírszagot, gyakran még rosszabbat is. Megteit vele a szoba, ha kinyitottam az ablakot. Nem volt kellemes a disznók visítását, a marhabögést hallani, sajnáltam az állatokat. De nem is ez a fontos. Az a jó, hogy végre történik valami.

Makra Jánosné félt az aggodalommal lesi, mennyit emelkedett az érleltorony, Alsóváros büszkesége. Annak tartja. A régi vágóhid nem érdekelte, az újat már körbenézgette. Tetszik neki.

— Olvastam én az újságban, hogy ott az épül, amott meg az, Szeged nagyváros lett új gyáraival, de ez más. Egészen más. Ez itt van ná-

— **BIZONY, FELTÜNK...**

— No, nem attól, hogy kiszívják a mélyből az olajat, s beszakad a föld alattunk. Megszoktuk már az olajkitermelést Szeged közelében, sose volt ilyen kényserképzetünk. Azt híresztelték, hogy lebontják a házakat, mert kell a hely az olajosoknak.

Király Imre szavaiból azért kiderül, hogy sokan nem hitték ezt komolyan Alsóvárosban. Mégis, vegyes érzelmekkel tekintettek a fűrőrtornyokra. Ki tudja, hátha...? Az olajmező nagy, szaporodjanak csak a tornyok, kell az. De itt? Itt mi lesz?

— Nem lett semmi. Nyugodtan élünk attól, hogy mifélek is találtak kincset a föld mélyén. Megváltozott a városrészes képe, ennyi az egész. Csinálnak majd vezetékeket, azok elviszik az olajat — talán a gázt is. A fiam még kicsi, de már nagyon érdeklik ezek a tornyok. Lehet, hogy olajbanyász lesz belőle, vagy mérnök. Ha megszereti a tornyokat.

A gyerek, kis kerékpárjának nyergében, vidáman szeli a kanyarokat a csöndes utcában. Apja odaint, ne menjen a sarokig, arra gépkocsi is jöhet, elúti valamit.